

ДЛЯ ЩАСТЯ ЛЮДИНИ

Сьогодні в Москві відкривається позачергова 7-а сесія Верховної Ради СРСР, на якій розглядатиметься проект Конституції Союзу Радянських Соціалістичних Республік

Молодь Коммунар

пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання XVII

№ 119 (2379)

ВІСІРОК

4

ЖОВТНЯ
1977 РОКУ

Ціна 2 коп.
Газета виходить
з 1939 року.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Про Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу

3 жовтня 1977 р. відбувся Пленум Центрального Комітету КПРС.

Пленум заслухав доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР, Голови Конституційної комісії тов. Брежнєва Л. І. «Про проект Конституції (Основного Закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік і підсумки його всенародного обговорення».

Пленум ЦК прийняв по доповіді тов. Брежнєва Л. І. постанову, яка публікується в пресі.

Пленум ЦК обрав секретаря ЦК КПРС тов. Черненко К. У. кандидатом у члени Політбюро ЦК КПРС.

Пленум ЦК обрав члена ЦК КПРС тов. Кузнєцова В. В. кандидатом у члени Політбюро ЦК КПРС.

Пленум ЦК перевів з кандидатів у члени ЦК КПРС тт. Демиденка В. П., Кирichenko М. К., Плешанова П. С., Фоміних О. М.

На цьому Пленумі ЦК КПРС закінчив свою роботу.

ПОСТАНОВА ПЛЕНУМУ ЦК КПРС, прийнята 3 жовтня 1977 року

1. Цілою і повністю схвалити доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР, Голови Конституційної комісії тов. Брежнєва Л. І. «Про проект Конституції (Основного Закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік і підсумки його всенародного обговорення».

2. В основному схвалити поданий Конституційною комісією проект Конституції (Основного Закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік з доповненнями, уточненнями і поправками, внесеними до нього за підсумками всенародного обговорення. Внести проект Конституції на розгляд позачергової сьомої сесії Верховної Ради СРСР дев'ятого скликання.

Доручити Генеральному секретареві ЦК КПРС, Голові Президії Верховної Ради СРСР, Голові Конституційної комісії тов. Брежнєву Л. І. виступити з доповіддю про проект Конституції і підсумки його всенародного обговорення на сесії Верховної Ради СРСР.

3. Політичним і радянським органам, міністерствам і відомствам, профспілкам, комсомольським та іншим громадським організаціям уважно розглянути всі пропозиції і зауваження громадян щодо поліпшення роботи на конкретних ділянках державного, господарського і культурного будівництва, які надійшли в ході всенародного обговорення проекту Конституції СРСР, і вжити необхідних заходів до їх практичної реалізації.

Н. РОГОЖИНА,

майстер машинного до-
діння комсомольсько-мо-
лодіжного колективу
МТФ № 1 колгоспу
«Більшовик» Гайворон-
ського району.

ГОРЖУСЬ
ЗВЕРШЕННЯМИ

«Одвічний пахті — ударний фронт!» — під таким девізом, підсвідомо приклад трудяшників Нарі-Фоминського району Московської області, трудяться молоді трудяшки нашого господарства.

Особисто я запланувала повнішого року надати під кожної корови по 3500 кілограмів молока. Та, ставши на трудомушкетерську вахту, переглянула соціалістичні зобов'язання, і вирішила лише закінчити виконати до 60-річчя Великого Жовтня, а до кінця року надати під кожної корови по 4000 кілограмів молока.

Горда, що живу в час великих звершень, які зафіксовані в проекті Конституції СРСР, я хочу, щоб працюючи поряд зі мною, пройшли турботами про заміщення днів. Батьківщини, працюючи так, щоб стала вона ще багатшою.

Я СИН ТВІЙ, ВІТЧИЗНО!

ПРАВО

У далекім завтра буду
чи ти.

Неважливо. Головне:

Колосистий герб
у будучині

Не погасне раптом, не
замінить чорний мопс
серп і молот,
серп і молот.

Пірапорів червоних мезо
Спаплю в сонячних путях.
Бути чесним
кришталево.

Не ржати з почуттям.

Світлі ранки Жовтень
слав нам.

Дав це диво. Ніби сон,
це дав.

Крокувати шляхом
славним

Нам в Комуні
сонцедал.

День астає у шалі

дирнім.

Поспішайся, не замчись

Бути гідним, бути

вірним

Правді Леніна завжди.

Дружби обруч

не зігнути.

Не зламати коло з кут.

У сім'ї радянській бути,

Як зернина в колоску.

Бути гордим сином віку

На землі і на морях...

Право це дає навіки

Конституція моя!

Валерій ГОНЧАРЕНКО.

м. Кіровоград.

Репортаж із двох епох, у якому йдеться про робітничу сім'ю та її потреби

А ВТІМ, ПЕРШ НІЖ ПРИСТУПИТИ ДО СВОЇХ
БЕЗПОСЕРЕДНІХ РЕПОРТЕРСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ,
АВТОР МАЄ ДЕЩО ПОЯСНИТИ.

«Червона зірка» — це
флагман промисловості об-
ласті. Понад 36 мільйонів
карбованців — вартість
його минулорічної госпа-
рної продукції.

«Червона зірка» — це ві-
зитна картка нашого міста
на всій планеті. Так, без
перебільшення, так. Уся
хлібна нива України — по-
ловина посівних площ Ра-
дянського Союзу — засі-

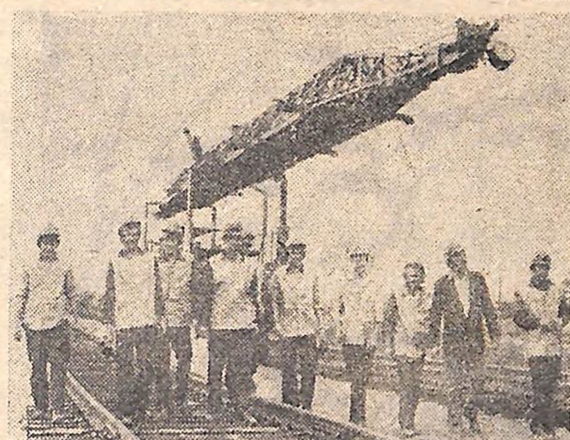
лі — всіх заселених кон-
тинентів земної кулі. За-
воюувала вона і похваль-
ні слова преси, і Гран-прі
міжнародних ярмарків, і
медалі виставок...

Разом з нашими героя-
ми ми побуваємо у зви-
чайних місцях: на роботі
Олександра — в ливарно-
му цеху «Червоної зірки»,
в Палаці культури, в полі-
лінійці і дитсадку, нарешті,
вдома, у квартирі Іваненків.
І розмови наші будуть та-
кож про речі традиційні —
роботу, заробітну плату,
ціни на товари, про все,
що становить поняття
«умови життя». Декому
окремі питання видадуться
навіть дивними чи наївни-
ми. Але не поспішайте з

(Дал. 2—3 стор.)

КОНСТИТУЦІЯ СРСР — ГАРАНТІЯ ПРАВ І СВОБОД

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні ми дозволимо собі не тільки оперувати поняттями на-

шого сьогодишнього суспільства, суспільства розвиненого соціалізму, а й наче вийти за його рамки. Давайте глянемо на себе очима наших сучасників, які живуть на всій планеті. Оцінюючи свої проблеми, давайте глянемо, як розв'язують їх інші люди на інших частинах земної кулі. Дивлячись на день

сьогодишній, давайте агадасмо, що він — дорога з минулого в майбутнє. Яке вона? Куди веде?

У цьому нам допоможуть кореспонденти ТАРС і АПН, чий матеріал надійшов до редакції нещодавно, архівні документи, виписки з історичних книг і монографій. І не вважайте за безцеремонність, якщо ми несподівано перервемо розповідь своєю такими фактами. Вони допоможуть глянути збоку на події чи явища, які видаються надто вже традиційними.

Ну, а тема розмови — умови життя людини, котра заробляє на засоби існування своїми руками. Життя трудівника, його проблеми, його найголовніші потреби:

Я СИН Твій, ВІТЧИЗНО!

● РЕПОРТАЖ ІЗ ДВОХ ЕПОХ

...В ТРУДІ

ІВАНЕНКА ми застали на робочому місці. Формувальна дільниця ливарного цеху — напружений ритм роботи. На хвилину відірвавшись від конвейєра, Олександр вибачився:

— Не можу на більше — закінчується місяць, даємо план. Кожні руки на вагу золота.

— Тоді поговоримо після зміни? — Атож! — І він, ще раз вибачливо усміхнувшись, знову нагнувся до своїх форм, які невпинно пливли на стрічці транспортера. В цю ж мить для нього перестало існувати все інше на світі, окрім його Роботи.

Вечері, коли ми сиділи з Олександром уже в спокійній обстановці — в кімнаті Іваненків, — перше моє запитання було про ту мить трудового самозречення.

— Що дає вам труд?

— Велике моральне задоволення. Радий і гордий, якщо наша бригада виконує завдання, якщо наш ливарний черговий раз стає переможцем соціалістичного змагання на заводі. А минулого місяця нам саме і вдалося цього досягти. То чи ж зручно попускати гвинт?

— Зайве говорити, що ваша робота — вам до душі...

— Так, звичайно...

— А не могли б ви сказати, як даєся вона вам?

— На формувальну дільницю я прийшов на новачком. Уже працював на заводі, відслужив в армії. Але потрібно було набувати нової спеціальності. Для цього три місяці довелося походити в учнях...

може бути в країні, де майже ліквідовано безробіття, а безробіття серед молоді зросло за останні п'ять років на 120 процентів? Цього року школу закінчили понад 600 тисяч юнаків і дівчат. Тим часом 53 тисячі випускників минулих років досі марно шукають свого першого місця роботи. Особливо трагічно складається становище для молодих представників етнічної меншості. Лише протягом останнього року безробіття серед юнаків і дівчат із сімей іммігрантів зросло відповідно на 110 і 275 процентів.

— Аякже. І нині працюю за фактом. До того ж: безплатні обіди, молоко — як продукт спецхарчування...

З ДОВІДКИ ЗАВКОМУ ПРОФСПІЛКИ

«Щороку колективним договором передбачається виконання заходів по охороні праці, техніці безпеки, промислової санітарії і комплексного плану оздоровчих заходів на суму 200 тисяч карбованців».

— Чи стає вам заробітку, щоб забезпечити сім'ю всім необхідним?

— Щомісяця я отримую 200—250 карбованців. Цілком достатньо. До того ж заробіток неухильно підвищується...

З ЕКОНОМІЧНОЇ ДОВІДКИ МІСЦЕВКОМУ

«За два роки десятої п'ятирічки зростання заробітної плати робітників заводу становить 109,5 процента».

— А чи є у вас упевненість у завтрашньому дні?

— Як же інакше! По-перше, завод успішно справляється з плановими завданнями.

З МЕТОДИЧНОЇ РОЗРОБКИ КАБІНЕТУ ПОЛІТОСВІТИ ПАРТКОМУ

За 8 місяців понад план реалізовано продукції на 748 тисяч карбованців. 58 бригад і 951 робітник завершили виконання двох і більше річних норм і працюють у рахунок 1978 року, а деякі з них — у рахунок 1979 року.

— По-друге, завод розширюється... Чого варте тільки будівництво 91-го корпусу, кошторисна вартість якого — понад 4 мільйони карбованців? А все це — нові потужності, нові засоби для наших робочих рук...

...У ЖИТЛІ

Із зарубіжної кореспонденції редакції

А. МЕЩЕРЯКОВ. ТАРС.
ФРАНЦІЯ

«У Парижі за минулий рік виселено з квартир 4,5 тисячі сімей. Плата за житло (яка становить 25—30 процентів бюджету середньої французької сім'ї) стає не по кишені рядовим французам».

Із зарубіжної кореспонденції редакції

В. ГЛУХОВ, кор. ТАРС, ФРН

«Неподалік молодик років 25-ти, котрий ходить в учнях уже сім років і не бачить перспектив для переходу на самостійну роботу. (Адміністрації фабрики вигідно тримати учнів, оскільки їм можна платити менше, ніж кваліфікованим робітникам). Але він задовольний і цим — знайти роботу у Фюрстенберзі майже неможливо...»

— Які умови були у вас як у учня? — Колектив ставився доброзичливо. Ну а для того, щоб вирівняти матеріальне становище порівняно з кваліфікованими робітниками, адміністрація виплачує учням допомогу: перший місяць — 60 процентів від суми загального заробітку, наступний — 50, останні місяці — 40.

— Чи забезпечили вас роботою за спеціальністю?

Із зарубіжної кореспонденції редакції

О. СТЕПАНЕНКО, спецкор
ТАРС, АНГЛІЯ

«Англійські юнаки і дівчата з великою тривогою думають про своє майбутнє. Яким воно

В. ВІНОГРАДОВ. ТАРС.
ФРН

«За даними західнонімецьких Співробітних організацій, у ФРН тепер налічується 80 тисяч людей, які в буквальному розумінні слова не мають даху над головою... Особливо тривожно, що серед бездомних стає дедалі більше молоді. Недовго почавши самостійний шлях, юнаки і дівчата олускаються «на дно».

М. ДЕМЧЕНКО. ТАРС.
ЯПОНІЯ

«Більшість нових житлових комплексів з 14—16 поверховими будинками в передмістях Токіо й зараз порожня... А вся справа в тому, що середня щомісячна плата навіть за маленьку, тісну й незручну квартиру в цих будинках становить 70 тисяч ієн, що дорівнює місячному заробітку молодого робітника...»

Разом з Олександром і його дружиною оглядаємо квартиру. Два роки тому Іваненки одержали двокімнатну з усіма вигодами. Але прибавилося сім'ї, і вони обміняли на просторішу. В трьох просторих кімнатах тепер, звичайно, зручно жити сім'ї ливарника з чотирьох чоловік.

— Скільки платите на місяць за житло?

— Сімнадцять карбованців. Плюс незначна сума за газ...

— Це не обтяжливо для вашого сімейного бюджету?

— Я вже казав, що моя середньомісячна зарплата — до 250 карбованців. Тож судіть самі: квартира забирає всього 7—9 процентів місячної зарплати...

ІЗ ЗАПИСНИКА АВТОРА

«Нині завод «Червона зірка» має житловий фонд площею в 78 тисяч квадратних метрів, де живе 2270 сімей. У нинішній п'ятирічці передбачили підвищити темпи житлового будівництва».

...У ВІДПОЧИНКУ, ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

— Як у вас можливості відновлювати свої сили після роботи?

— Щонайширші. Я не чув у цеху суперечок про путівки до санаторію чи профілакторію — при потребі їх можна легко отримати з цеховою комітеті профспілки. На стадіоні нещодавно складали нормативи комплексу ГПО. Для моло-

ді — секції спортклубу «Зірка». Ну а у кого талант співака, танцюриста чи музиканта — дорога тих у Палац культури...

З ФОТОГАЗЕТИ ЗАВОДСЬКОГО КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ

«Близько 2000 юнаків і дівчат — молодих робітників беруть участь у роботі гуртків художньої самодіяльності».

Із зарубіжної кореспонденції редакції

О. КОДИНЦЕВ, кор. ТАРС.

«За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, щороку в країнах, що розвиваються, десять мільйонів дітей, молодших п'яти років, приречені на голодну смерть. 5 мільйонів умирають через те, що їм не роблять щеплень від поширених дитячих захворювань. Понад 100 мільйонів мають розумові і фізичні вади, ризикуючи несповноцінним харчуванням і недоїданням. Недостача вітаміну А є однією з основних причин дитячої сліпоты, яка уражає щороку понад 100 тисяч дітей. Лише в одній Латинській Америці за останні 10 років сім з половиною мільйонів дітей загинули через недостатню медичної допомоги».

— Цього року я два місяці пролежав у лікарні. Лікарі поставили на ноги міцно — почуваю себе непогано...

— Лікарняні отримали?
— Так, дві місячні зарплати.

Із зарубіжної кореспонденції редакції

В. БОРОДІН, Г. ЦАРИЦІН.
ТАРС. США

«За образним висловом американської преси, «витрати на лікування підскакують утричі до стрімкістю, як і температура хворого при лихоманці». Тутешні економісти підраховували, що внаслідок інфляції, яка урадила всі сфери американської економіки, вартість медичного обслуговування в США зростала в останні роки на 50 процентів швидше, ніж навіть ціни на споживчі товари».

КОМЕНТАР РЕДАКЦІЇ

Його ми попросили зробити завідувач заводською поліклінікою Л. О. Ауліну.

— На нашому заводі, як і на всіх інших підприємствах Країни Рад, охорона здоров'я трудящих — одна з головних турбот. 117 співробітників у нашій поліклініці. Основа, звичайно, — спеціалісти з вищою освітою. В 40 кабінетах — нове медичне обладнання. Щороку тільки завод виділяє для придбання медикаментів і медичного обладнання 4 тисячі карбованців. І це дає свої результати. За минулий рік кількість захворювань зменшилась на 13,1 проценти. Проводиться значна профілактична робота.

...У НАВЧАННІ

НА КНИЖКОВІЙ полиці Іваненків — чимало підручників. Голенки, з дитячими малюнками — другокласника Володі. Солідні, зі складними технічними назвами — глави сім'ї. Олександр цього року захищав диплом на вечірньому відділі Кіровоградського машинобудівного технікуму. Освіта в сім'ї — річ природна й невіддільна.

— Звичайно, матеріальна частина турбот — на державі, — пояснює на моє прохання Саша. — Навчаюся безплатно, як і мій син. Якби була потреба — допомога була б біль-

шою. Дружина, приміром, навчалася три роки в школі-інтернаті — так допомогли багатодітній сім'ї (Надя — молодша серед шести братів і сестер). До речі, у всіх середня освіта. Коли закінчу навчатись я, одразу почне дружина — також збирається вступати до технікуму...

ІЗ ЗАВОДСЬКОГО МУЗЕЮ

«1936 року на «Червоній зірці» ще було 467 неписьменних і 946 малописьменних робітників. Нині 935 червонозорівців мають вищу освіту, 6033 — середню, 1893 — незакінчену середню, 2563 — восьмирічну».

Із зарубіжної кореспонденції редакції

Мексика. Майже 1,5 мільйона дітей шкільного віку не відвідують школи.

ПАР. З 400 африканських дітей лише одна закінчує середню школу.

Бразилія. 5 мільйонів дітей не мають змоги навчатись.

Індонезія. Згідно з офіційними даними, 44 проценти підлітків віком від 10 років і старших не вміють писати й читати.

...В УТРИМАННІ СІМ'Ї

— ЧИ дає вам робота на заводі можливість забезпечити нормальні умови для сім'ї?

Із зарубіжної кореспонденції редакції

В. СОРОКІН, ТАРС. США

«Беручи за основу темп інфляції за останні 8 років, економісти підраховували, що в найближчі роки сім'ї з 4 чоловік доведеться збільшити витрати на харчування більш як у півтора рази. Якщо збережуться нинішні темпи зростання плати за навчання, то багатьом доведеться залишити надію здобути вищу освіту. Передбачається, що вартість року навчання в коледжі підвищиться з 3617 до 5790 доларів. Ще загрозливіше виглядає прогноз вартості медичного обслуговування: за день перебування в лікарні доведеться платити не 100 доларів, як тепер, а 233 долари!».

П. ДИКОВ, АНН. ФРН

«Карна статистика відзначає, що Західна Німеччина встановила своєрідний «рекорд»: там щороку батьки вбивають близько тисячі дітей. У 90 процентах випадків убивці лишаються безкарними. «Нині — ворожий до дітей народ» — такий висновок зробив мюнхенський публіцист Ганс-Петер Блоєль у книзі «Діти в Німеччині». Про це ж свідчать і дослідження «Що значить бути дитиною в Німеччині», що було наведене завідувачем німецьким реченням і соціологією. «Діти у ФРН постійно живуть у небезпеці, — говориться в ньому, — їх калічать, б'ють їх власні батьки». В чому ж причини цього дикунського садизму? Більшість лікарів і соціологів дотримуються однієї думки: жорстоке поводження батьків з дітьми безпосередньо пов'язане із соціальними причинами. Західнонімецька преса свідчить: серед бездомних і тих, хто живе в надзвичайно скрутних житлових умовах у ФРН, до 60 процентів становлять багатодітні сім'ї. Їм не вистачає коштів на харчування і медичне обслуговування, майже мільйон дітей не має можливості спати в нормальній постелі, тисячі малолітніх тікають з дому і стають бездоглядними».

— Цілком. Заробітної плати вистачає на продукти харчування — ціни в магазинах невисокі. На свої заощадження ми придбали меблі, телевизор, найближчим часом зби-

раємось купити радіоприймач. Остання обнова дружини — зимове пальто — 130 карбованців. За нього заплатили готівкою. Порівняно дешевиша і при фінансуванні виховання дітей. Володя зібрався до школи — все спорядження другокласника «затягло» на 50 карбованців — і новенький костюмчик, і книги, і портфель... Навчання, як відомо, безплатне. Донька — в заводському дитячому садку. За місяць платимо 12 карбованців 50 копійок.

ІНТЕРВ'Ю РЕДАКЦІЇ ІЗ ЗАВІДУЮЧОЮ ДИТЯЧИМ КОМБІНАТОМ «ЧЕБУРАШКА» М. І. ШЕПЧУНОВОЮ

— У скільки обходиться державі утримання дітей робітників?

— Наш дитячий комбінат — новобудова нинішньої п'ятирічки. Його ввели в дію будівельники комбінату «Кіровоградвудбуд» улітку минулого року. Вартість подарунка для 300 дітей робітників — більш як півмільйона карбованців. Чи треба говорити, що для малят створено всі умови, щоб жити і розвиватись нормально? У кожній групі свої ігрові і спальні кімнатки, роздягальня, де у кожного малюка своя шафка для одягу. Вдосталь іграшок. Ну, а няні і виховательки здійснюють хороший догляд.

У скільки обходиться дитсадок батькам? Судить самі: кошти, які вони вносять, становлять лише 1/5 загального кошторису нашого дитячого закладу. Решту — 4/5 — доплачує завод. Діти майже повністю на утриманні держави.

З МАТЕРІАЛІВ ЗАВОДСЬКОГО КОМІТЕТУ ПРОСПІЛКИ

«У віданні заводу — 3 дитячих закладів, у тому числі 5 комбінатів. Протягом десяти п'ятирічки планується збудувати ще 2 комбінати на 280 місць «ожени».

...В МИРНОМУ ЗАВТРАШНЬОМУ ДНІ

ВОЛОДА розповідає про свій перший день у новому навчальному році. Як прийшли вони до школи з квітами. Як повезли їх на екскурсію по місту і що було воно дуже красивим у цей сонячний день. Як потрапили вони у великий парк з гарматами, як кляли квіти до обелісків загиблим...

— Сашко, ви народилися через чотири роки після закінчення Великої Вітчизняної. І ось уже ваші діти — друге покоління людей, які не знають, що таке лихоліття війни...

— Так, це велике щастя для нашого покоління. Ми отримали чудесне життя, завойоване нашими батьками. Мирний день відкрив усі переваги соціалістичного способу життя — трудові людини створено всі умови для життя. І останній вияв батьківського піклування Комуністичної партії — нова Конституція Країни Рад, що гарантує на рівні закону всі права і свободи, про які тільки мріяли люди світу в усі часи.

Недавно ми дивилися сім'єю по телевізору інтерв'ю з міністром закордонних справ Союзу РСР А. А. Громико, передане з Нью-Йорка, де проходить сесія Асамблеї ООН. Запам'яталися слова, сказані міністром про противників розрядки. Деякі промовці, казав він, говорять ніби від імені народу. Але не віряться цьому! Запитати б будь-якого робітника чи селянина їхніх країн, чи погодиться він з їхньою позицією? Ніколи! Трудящим потрібен мир. І саме тому пропозиції Країни Рад на Асамблеї й зустріли так схвально, що виражають вони інтереси всього народу, кожної трудящої людини світу.

Дуже правильні слова! Вони — плід діяльності нашої держави, в Основному Законі якої написано: «Радянська держава послідовно проводить ленінську політику миру, експує за зміцнення безпеки народів і широке міжнародне співробітництво. І ми вдячні нашому урядові, нашій Комуністичній партії, особисто Генеральному секретареві ЦК КПРС, Голові Президії Верховної Ради СРСР Леоніду Іллічу Брежнєву, які виявляють таку велику турботу про трудящу людину».

О. РАКІН,
слесар «Молодого комунара».

БЕЗ ПРАВ НА ЖИТТЯ...

У Сполучених Штатах, де постійно кричать про «порушення» прав людини за рубежом провітають расизм і дискримінацію, жертвами яких є негри, індіанці, мексиканці та інші національні меншості.

На знімку: демонстрація середовищів національних меншостей на захист своїх прав.

ОБЕЗДОЛЕНІ.

Турбота про майбутнє, про те, щоб над головами дітей завжди було чисте мирне небо, об'єднує всіх людей доброї волі в боротьбі за мир, безпеку і розрядку міжнародної напруженості.

«Пам'ятайте про Хіросіму! Геть нейтрону бомбу!» — «Прийміть геюку озброєні!» — під такими лозунгами в Бонні відбулася демонстрація прихильників миру, організована з ініціативи ряду демократичних організацій ФРН.

У найбільшій міській США приваляють демонстрації і мітинги, учасники яких вимагають заборони виробництва нейтронної бомби, знищення ядерної зброї.

Фотохроніка ТАРС.

КОЛИ мова заходить про військово-патріотичне виховання молоді, мої колеги здебільшого починають ділитися враженнями від походів за сотні і тисячі кілометрів у міста-герої, на береги Волги, до стін Брестської фортеці. І це цікаво. Але я починаю з того, що найближче — з історії рідної вулиці, з історії села.

„Вже в перші дні після визволення нашого села від німецько-фашистських загарбників у січні 1944 року почали встановлюватися зв'язки жителів Володимирівки з рідними, близькими, воїнів-визволителів, які загинули. А бої, що точилися в нашому краї, були надзвичайно тяжкими. Про це свідчить хоча б той факт, що днем початку визволення села вважається 17 січня, коли було вигнано фашистів з більшої частини Володимирівки, а бої на північній і західній околицях тривали до середини березня 1944 року.“

У кровопролитних боях за Володимирівку загинуло близько двох тисяч радянських воїнів, які показували масовий героїзм. Фашисти, зайнявши ключові позиції в селі і на його околицях, увесь час контратакували важкими танками типу „Тигр“, бомбардувальниками. І ось у цих умовах виявлялися відданість радянських воїнів рідній Батьківщині, їхній героїзм. 54 бійці 270-го полку 89-ї стрілецької дивізії повторили подвиг панфіловців. Оточені з усіх боків фашистськими танками, вони билися до останнього патрона і не здалися ворогові. Гітлерівці їх спалили живцем у хаті.

Минуло понад 33 роки після тих буремних днів, та не зажили рани в душах матерів і батьків, сестер і братів. Не зажили рани у ветеранів, що лишилися живими. Чи може забути ці бої за село розвідник Ю. Богасюк, який став інвалідом? Не гасне біль у колишнього командира взводу В. Бородині, який три дні пролежав пораненим у снігу, а його рідним прийшла похоронка... На плитах братської могили висічено близько 900 імен загинувших воїнів. А скільки імен загинувших ще не встановлено! Починаючи з 1946 року до нас на свято Перемоги і в день визволення села від фашистських загарбників приїжджають рідні та близькі полеглих героїв на могили батьків, чоловіків і синів. Багато листів одержують школа, сільська Рада, в яких ветерани війни діляться своїми спогадами про ті тяжкі роки, просять розшукати своїх побратимів, прислать чорними слідопитам бойові реліквії.

Вже в перші післявоєнні роки в школі створили куточок бойової слави, в якому зберігалися листи ветеранів, рідних воїнів, бойові реліквії, фотографії. Піонери і комсомольці школи, жителі села зав'язали широке листування, почали розшуки з метою встановлення невідомих імен загинувших воїнів. 1947 року з далекого Новосибірська приїздила мати танкіста В. Жданова. Через неї було встановлено зв'язки з учнями школи № 103 м. Новосибірська, які також збирали матеріали про воїнів-земляків.

За період з 1944 по 1972 рік школа збирала багато матеріалів, що розповідають про бойові подвиги воїнів-визволителів. І тоді дирекція школи запропонувала створити в селі музей бойової і трудової слави. 1973 року будівництво музею було закінчено, почали збір матеріалів для стендів, уточнення подій, збір архівних матеріалів. Учителі, сільські комсомольці, червоні слідопити не минули жодної хвилини Володимирівки і навколишніх сіл, послали сотні листів ветеранам війни, рідним та близьким воїнів, що загинули, з проханням прислати спогади, фотографії, бойові й сімейні реліквії. Я побував у Центральному архіві Радянської Армії.

У день святкування 30-річчя Великої Перемоги відчинилися двері музею бойової і трудової слави. На свято з'їхалось чимало ветеранів. Вони розповідали про подвиги своїх побратимів, висловлювали вдячність жителям села за створений музей. Піонери і комсомольці поклалися берегти і примножувати бойову й трудову традиції старшого покоління, бути вірними своїй Вітчизні.

Після відкриття музею робота піонерської і комсомольської організації школи ще більш активізувалась, її спрямували на дальші пошуки імен загинувших воїнів, на пропаганду військово-патріотичних знань серед молоді.

І НИНІ на ім'я наших червоних слідопитів ідуть листи від ветеранів війни, від рідних і знайомих загинувших воїнів, у яких вони дякують їм за велику роботу по збору матеріалів та оформленню музею, за пам'ять про тих, хто захищав рідну землю від ненавистного ворога, хто віддав своє життя за щасливе майбутнє. Ще й досі в листах ідеться про невідомі раніше події, епізоди, подорожі, згадуються нові імена героїв. Приходять і листи, в яких матері, рідні просять відшукати могилу сина, брата, батька, що загинули в наших краях.

У школі і музеї відбуваються зустрічі з ветеранами війни, учасниками визволення села Володимирівки. Була зустріч і з Героєм Радянського Союзу І. І. Гро-

ДО ОТЧОЇ СЛАВИ

ЩО БЛИЗЬКО СЕРЦЮ

- УРОКИ МУЖНОСТІ — В МУЗЕІ БОЙОВОЇ СЛАВИ
- ПОДВИГ СЬОГОДЕННЯ — БАМ
- ЧЕРВОНІ СЛІДОПИТИ ПРОДОВЖУЮТЬ ПОШУК

мовим — колишнім начальником штабу полку першої гвардійської повітряно-десантної дивізії, що брала участь у визволенні села. Ветеран разом з червоними слідопитами школи прийшов місяцями бойових подій, розповів про масовий героїзм радянських воїнів. Частини гостями у нас бували колишні начальники полків: 89-ї стрілецької дивізії П. І. Гордієнко, командир стрілецького взводу 270-го гвардійського полку В. Бородин, начальник штабу 2-го стрілецького батальйону І. Ю. Куц. Назавжди зостануться в пам'яті школярів уроки мужності, що його провів колишній розвідник 270-го стрілецького полку сержант Ю. Богасюк, який приїздив з Новосибірська на зустріч із жителями села і червоними слідопитами.

Піонери і комсомольці не забувають і про своїх односельчан, ветеранів війни і праці. При школі діє тимчасовий загін, він допомагає інвалідам Великої Вітчизняної війни. Члени загону червоних слідопитів дбайливо доглядають братську могилу та обеліск воїнам-односельчанам. На піонерських і комсомольських зборах нерідко можна бачити учасників Великої Вітчизняної війни Н. Д. Піддубного, М. І. Говорова, М. В. Пустогіта, М. А. Якименка. Запрошуємо до школи й молодих воїнів, які приїждять у відпустку.

Деякі уроки з військової підготовки проводять офіцери-відпускники, колишні випускники школи. Старший лейтенант В. Козаленко, наприклад, під час кожної відпустки заходить до школи, зустрічається з учнями 9—10 класів. Випускники десятирічки брати С. Мошак та М. Мошак, перебуваючи в лавах радянських Збройних Сил, брали участь у будівництві БАМу, а коли збільшилися в загін, теж прийшли до школи на зустріч з учнями, щоб розповісти про магістраль еіку, про патріотизм її творців.

За час, що минув після створення музею бойової і трудової слави, слідопити десятирічки встановили 143 невідомі імена воїнів. Але пошуки тривають. Бо — «Ніхто не забутий і ніщо не забуде».

О. КОПАЧ,
директор музею бойової і трудової слави села Володимирівки Кіровоградського району.

ФУТБОЛ

„РАДИСТ“ — „ОКЕАН“ — 1:0

Наближається до закінчення друге коло чемпіонату України з футболу серед команд колективів фізкультури. Кіровоградський „Радист“ на стадіоні „Піонер“ приймає миколаївський „Океан“.

Перший тайм цього поєдинку закінчився безрезультатно — 0:0. Після відпочинку ініціативою володіють наші земляки. На 65-й хвилині одну із комбінацій ударом головою завершує Іван Онисенко. Цей єдиний гол і вирішив долю поєдинку. „Радист“ випередив у свій актив два переможні очки і зараз займає третю сходинку турнірної таблиці своєї зони.

В. ШАБАЛІН.

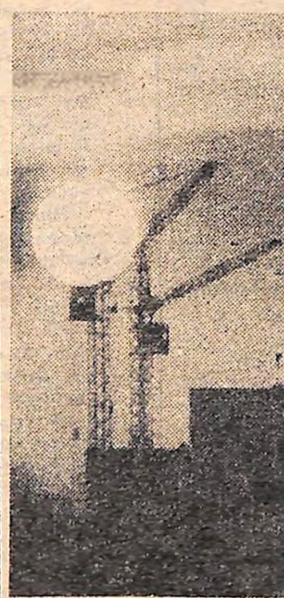
Багатоденка фінішувала

Велосипедисти збірної України — володарі золотих медалей чотирьох чемпіонатів України з багатоденної велогонки на призы газети „Соціалістическая индустрия“ на другому місці команда Ленінградської області — Білорусі.

Заключний, дванадцятий етап, траса якого проходила вулицями Сімферополя, який не зміг змістити останньої розстановки сил в особистому заліку, 22-річний армієць з Білорусі Олександр Кисель, який калігав після восьмого етапу жовту майку лідера, став переможцем гонки — 37:11,2. Друге і третє місця поділили відповідно українські гонщики Григорій Радченко (37:11,42) і Олександр Пархоменко (37:11,53).

Золоті медалі української команди принесли в основному молоді гонщики, — сказав кореспондент РІАУ тижневика „СРСР в Україні“. — З різних причин у збірній не було найкращих велосипедистів. Тому перемога Г. Радченка, О. Пархоменка, В. Лещенка, О. Романенка і В. Лещенка радше надійшло, ніж було найкращим результатом. Тому перемога Г. Радченка, О. Пархоменка, В. Лещенка, О. Романенка і В. Лещенка радше надійшло, ніж було найкращим результатом. Тому перемога Г. Радченка, О. Пархоменка, В. Лещенка, О. Романенка і В. Лещенка радше надійшло, ніж було найкращим результатом.

(РІАУ).

ВЕРН
Фотосюда М. ТЕРНАВСЬКОГО.

ПОГОДА І ПОСІВИ

Третя декада вересня була дуже холодною і переважно сухою, але здебільшого задовільною для росту і розвитку озимих та підсихання кошиків соняшнику, вистигання кукурудзи, нині вона у фазі воскової та повної стиглості.

Озима пшениця, посіяна до 10 вересня, всюди зімшала, місцями почала утворювати третій листок і кущитись. У пізніших посівах проростає зерно. Запаси корисної вологи в орному шарі ґрунту під озиминою скрізь досатні, а дощі, які пройшли 21 і 22 вересня, поліпшили умови її росту і розвитку та оранки ґрунту на зяб.

Жовтень — осінній місяць. Порівняно з вереснем у жовтні значно знижується температура повітря, різко збільшується кількість похмурих, з туманами днів. У першій декаді жовтня відбувається

перехід середньодобової температури повітря через $+10^{\circ}$, а наприкінці місяця — через $+5^{\circ}$ у бік її зниження. Ожедець у жовтні — явище рідкісне і спостерігається лише 1—2 рази за 10 років.

Жовтень цього року передбачається звичайний. Середня місячна температура повітря — близько норми, хоча збільшиться місячна кількість опадів. Початок та кінець місяця будуть переважно без опадів, в інші дні очікується хмарна з дощами погода.

Температура повітря вночі 5—10, удень 12—17 градусів. У першій і третій декадах можливі дві хвилини холоду з температурою вночі 0—5 градусів тепла, можливі заморозки, вдень 5—10 градусів тепла.

О. ЖАРИКОВА,
агрометеоролог Кіровоградського гідрометбюро.

Наступний номер „Молодого комунар“ вийде завтра, 5 жовтня.

Редактор М. УСПАЛЕНКО.

Кіровоградський лісотехнічний інститут

ПРИЙМАЄ СЛУХАЧІВ
НА ЗАОЧНІ КУРСИ ПО ПІДГОТОВЦІ
ДО ВСТУПУ В ІНСТИТУТ

На курси приймають осіб, що мають середню освіту, і учнів десятих класів. Заклад готує інженерів з таких спеціальностей: лісове господарство, лісовиробництво, машини та механізми лісової і деревообробної промисловості, технологія деревообробки, автомобілі та автомобільне господарство, економіка та організація лісової промисловості і лісового господарства.

Слухачів курсів забезпечують методичними вказівками. Їм дають контрольні завдання, вони виконують їх і приносять до інституту на перевірку та рецензування. Після перевірки ці роботи з рецензіями й об'ємними позначками курсантів для аналізу й оцінки поміляють. Курсанти, які виконують усі контрольні роботи, а за 15 го 30 липня 1978 року, викладачі в інституті для підготовки і складання вступних екзаменів, без додаткової плати. На період підготовки і складання вступних екзаменів курсантам надають турботників.

Підготовка проводиться з математики, фізики, хімії, російської мови і літератури з обсягом вимог вступних екзаменів до технічних вузів.

Для вступу на курси необхідно подати особисто або вислати поштою заяву на ім'я ректора інституту (в заяві зазначити вибраний факультет, місце роботи і посаду батьків), довідку з місця роботи чи навчання (для школярів), поштову квитанцію про переказ грошей за навчання на курсах.

Плату за навчання на курсах — 20 карбованців (за весь строк навчання) — переводять поштовим переказом через будь-яке поштове відділення на розрахунковий рахунок № 141021 Вороного міського управління Держбанку.

Наша адреса: 304613, м. Воронеж, вул. Тімірязєва, 8, лісотехнічний інститут, підготовчі курси. Телефон 64-6-80.

РЕКТОРАТ.

Уманський педагогічний інститут ім. П. Г. Тичини

ОГолошує НАБІР НА ЗАОЧНІ ПІДГОТОВЧІ КУРСИ ПО ВСТУПУ ДО ІНСТИТУТУ НА ТАКІ ФАКУЛЬТЕТИ:

підготовка вчителів початкових класів,
підготовка вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці,
природничий факультет.

Вступники на курси подають заяву на ім'я ректора інституту, квитанцію про сплату 10 карбованців за період навчання на рахунок 14102 в Уманському відділенні Держбанку на адресу: м. Умань, вул. К. Маркса, 2, педінститут, навчальна частина.

РЕКТОРАТ.

Наша адреса і телефони

316950, ГСП, Кіровоград 50, вул. Пуначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить
у вівторок, четвер,
суботу.

„МОЛОДОП КОМУНАР“ —
орган Кіровоградського обкому
ЛКСМУ, м. Кіровоград.
Газета публікується
на українській мові.

Друкарня ім. С. М. Димитрова
обласного управління у справах видавництва,
поліграфії і книжкової торгівлі,
м. Кіровоград, вул. Глінка, 2.